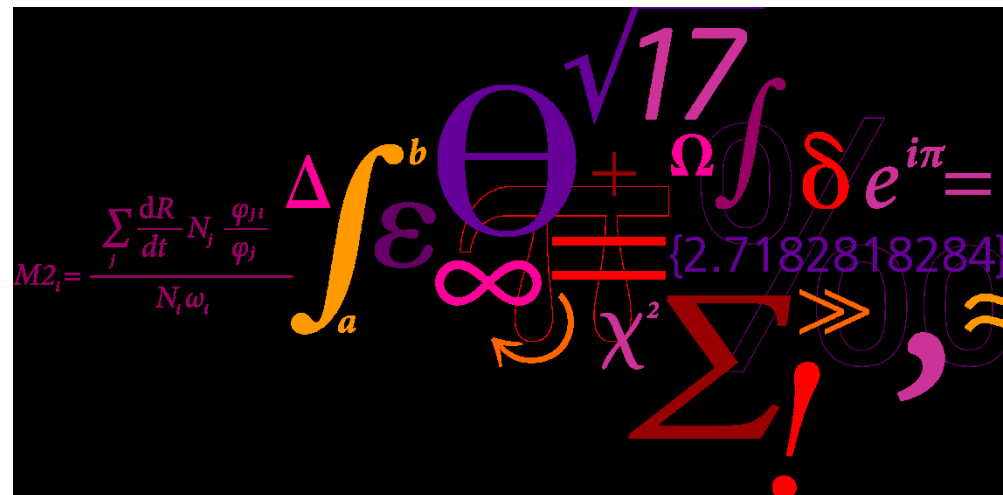

Hvordan kan sæler holdes ude af åerne

Finn Larsen, Seniorforsker
Sektionen for Økosystembaseret
Marin Forvaltning
DTU Aqua

Hvordan kan sæler holdes ude af åerne

Metoder til at holde sæler væk

- **Flytning af sælerne**
- **Aflivning af sælerne**
- **Indlært modvilje mod fisk**
- **Fysiske forhindringer - riste**
- **Elektriske felter**
- **Sælskræmmere**

Hvordan kan sæler holdes ude af åerne

Metoder til at holde sæler væk

Flytning af sælerne

- Indfangning hvordan ?
- Flytning hvortil ?
- Vender sælerne tilbage ?
- Vedvarende indsats nødvendig

Aflivning af sælerne

- Ikke lovligt lige nu
- Mest effektivt mod problem-individer/specialister
- Vedvarende indsats nødvendig
- Image-problemer ?

Indlært modvilje mod laks (CTA)

- Gode erfaringer mod rovdyr på land
- Få, men positive, erfaringer med havpattedyr
- Langtidseffekter på sælerne ikke kendt
- Vedvarende indsats nødvendig

Hvordan kan sæler holdes ude af åerne

Metoder til at holde sæler væk

Fysiske forhindringer – riste

- Passage for fisk (og fartøjer?) nødvendig
- Hegn på land nødvendigt
- Angreb på fisk der venter nedstrøms
- Sæler lærer at passere når risten er åben
- Undgå at 'fange' sæler opstrøms for risten

Elektriske felter

- Pulserende jævnstrøm (0,14–0,28 V/m)
- Gode resultater i Canada
- Enkel etablering
- Effekter på fisk ?
- Undgå at 'fange' sæler opstrøms

Hvordan kan sæler holdes ude af åerne

Metoder til at holde sæler væk

Sælskræmmere

- Udsender støjsignaler – typisk 2-5 kHz
- Meget højt lydtryk – ca. 190-200 dB
- Primært udviklet til havbrug
- Formentlig ingen effekter på fisk (laks < 380 Hz)
- Blandede erfaringer fra skotske floder
- Nogle sæler lærer at undgå dem
- DTU Aqua forsøg ved Bornholm
- Undgå at 'fange' sæler opstrøms

Ny type sælskræmmer på vej

- "Startle respons" – ca. 175 dB
- DTU Aqua forsøg i 2018

Kontakt
Finn Larsen, DTU Aqua
fl@aqua.dtu.dk
35 88 34 96 / 20 67 28 00